ICOMOS-díj 2020
A máriapócsi Szeplőtlen Szűz Mária római katolikus templom felújítása”

Máriapócson két műemlék templom áll. A széles körben ismert barokk görög katolikus kegytemplom, és a kis középkori eredetű katolikus plébániatemplom, a mely a közelmúltig jelentéktelen külsejével nemigen vonta magára az odalátogatók figyelmét. A zömök, hasáb alakú torony mögött hatalmas ablakokkal áttört homlokzatú, azonos gerincmagasságú hajó és szentély artikulátlan tömege állt. Értékes múltjára csak a támpillérek, a szentély sokszögzáródású alaprajza, és a belsőben egy kis felületen látható Köpenyes Madonnát ábrázoló falkép utalt. A templom eredeti képének megváltoztatása több periódusban történt 19. 20. század során, végül 1977-1990-között.
A téglából készült templom teljes körű, a külsőt és a belsőt magába foglaló felújítása e rendelkezésre álló pénzügyi források függvényében egy évtizeden át tartott. Ennek ellenére az egész folyamat a klasszikus műemléki szemlélet maximális szem előtt tartásával történt: forráskutatás, építéstörténeti falkutatás, restaurátor feltárás, régészet. Mivel a teljes körű helyszíni falkutatás több részletben történhetett, s a kivitelezés során is folyamatos volt, a tervező annak eredményeit figyelembe véve módosította a terveket, és ennek eredményeként visszanyerhette a templom a középkori külső jelleget, helyreállíthatták a tömeg és a belső tér eredeti hierarchiáját.
Az első fázisban a torony felújítására került sor. Az új toronysisakkal és a két felső szinten visszaállított gótikus ikerablakokkal a toronytest már optikailag karcsúbb hatást keltett.
A második ütemben további műszaki és esztétikai problémák megoldása történt. A feltárt nyomok alapján a hajó falainak megmagasításával, a hajó és a szentély közötti oromfal visszaépítésével, a tetők hajlásszögének növelésével már egy egészen más, lépcsőzetesen tagolt tömegű épület született. A torony és a templomtest közötti lépték, arány is harmonikussá vált.
A homlokzatokon elfalazott résablakokat kibontották, illetve az előkerült nyomok alapján rekonstruálták, a déli bejárat visszakerült eredeti helyére, pontos részletképzéseinek hiányában semleges megjelenéssel. Visszaállt a középkori nyílásrendszer.
A falambériás lábazatú belső összkép igen vegyes volt, ahogy a közösség lehetőségei megengedték úgy változott, oltárképek sem voltak. A megemelt hajófödémnek köszönhetően tágasabb tér teljesen átalakult. Ma kevesebb berendezési tárgyat tartalmaz, mégis sokkal gazdagabb, mint korábban. A falazat egyenetlenségeit követő fehérre meszelt falakon a restaurátori kutatás nyomán előkerült újabb felfestés töredékek utalnak az egykori gazdag középkori belsőre. A Köpenyes Madonna festés-töredék is az új környezetben sokkal nagyobb hangsúlyt kap. A padozattól a mennyezetig, boltozatig fehérre hangolt, minimalista stílusú belső térbe az új liturgikus teret a templom plébánosával közösen tervezték meg. A szentélybe új oltár, menza, tabernákulum, papi szék, ministráns pad és ambó készült. A főoltár egy új nyers színű, finom megformálású Szűz Máriát ábrázoló faszobrot kapott.
A pár évtizede készült szögletes formájú, modern padok fehér színre festve tökéletesen illeszkednek ebbe a visszafogott világba. Az oldalfalak enyhén egyenetlen felületére vetülő fény, a natúr fa, vagy festett berendezés összehangolt különbözősége nyugodt, harmonikus összhatást kelt, melyet az ülőpárnák bordó színe változatossá tesz. A diadalív két oldalára készült fekete-arany képekre osztott táblákkal egy-egy szárnyasoltár-szerű kálváriaszekrény, amely teljessé teszi az esztétikai és spirituális hatást.

A máriapócsi római katolikus templom helyreállítása megérdemelten kap ICOMOS-díjat.

Tulajdonos	Római Katolikus Egyházközség, Pócspetri plébánia (Plébános: Szenes István)
Építésztervezők:	Wittinger Zoltán, (Hild Csorba Bernadett)
Belsőépítészet:	volt Stella-Team Bt, jelenleg: Creaxia Bt.
Vezető belsőépítész tervező:	Wittinger Zoltán
Statikus:	dr. Vándor András
Gépészet:	Laskai Zoltán, (EN-EN Stúdió'93 Kft.)
Épületvillamosság:	Bárány Pál, (Bárányterv Kft.)
Műemléki épületkutatás:	Juan-Alberto Cabello, Németh Péter, Simon Zoltán
Restaurátor kutatás, kivitelezés:	Pintér Attila, Kisterenyei Ervin
Régészeti kutatás:	Jakab Attila
Műemlék-felügyelő:	Mészárosné Tarr Erzsébet
Kivitelező:	Zombor és Társai Kft. – Zombor Szabolcs